

## **SUBIECTE ORIENTATIVE**

### **Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare**

1. Ce se înțelege prin "pacient", și respectiv, "intervenție medicală" în sensul Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare?

Răspuns: Art.1 lit.a)

În sensul prezentei legi:

a) prin pacient se înțelege persoana sanatoasa sau bolnava care utilizeaza serviciile de sanatate;

2. Ce se înțelege prin "discriminare" în sensul Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare?

Răspuns: Art.1 lit.b) prin discriminare se înțelege distinctia care se face între persoane aflate în situații similare pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale;

3. Ce se înțelege prin "îngrijiri de sănătate" în sensul Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare?

Răspuns: Art.1 lit.c) prin îngrijiri de sanatate se înțelege serviciile medicale, serviciile comunitare și serviciile conexe actului medical; prin medicina personalizata se înțelege îngrijirile de sanatate acordate pe baza unui model medical care folosește caracterizarea fenotipurilor și genotipurilor persoanelor, care constau în oferirea de servicii medicale preventive, de diagnostic, curative, de reabilitare, respectiv îngrijiri terminale specifice fiecărui pacient;

4. Ce se înțelege prin "intervenție medicală" în sensul Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare?

Răspuns: Art.1 lit.d) prin intervenție medicală se înțelege orice examinare, tratament sau alt act medical în scop de diagnostic preventiv, terapeutic ori de reabilitare;

5. Prezentați 2 aspecte care ilustrează dreptul pacientului la informația medicală, conform prevederilor Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Răspuns: Art.4-12 Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza.

Art. 5. - (1) Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identității și statutului profesional al furnizorilor de servicii de sanatate.

(2) Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor și obiceiurilor pe care trebuie să le respecte pe durata spitalizării.

Art. 6. - Pacientul are dreptul de a fi informat asupra stării sale de sanatate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

Art. 7. - Pacientul are dreptul de a decide dacă mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

"Art. 8. - Informațiile se aduc la cunoștința pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate. În cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștința în limba maternă ori într-o limbă pe care o cunoaște sau, după caz, se va cauta o altă formă de comunicare.

Dacă pacientul nu este cetățean român, informațiile i se aduc la cunoștința într-o limbă de circulație internațională sau, după caz, se va cauta o altă formă de comunicare."

Art.8 modificat de art.unic din Legea 191/2017 Art. 9. - Pacientul are dreptul de a cere în mod expres să nu fie informat și de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

Art. 10. - Rudele și prietenii pacientului pot fi informați despre evoluția investigațiilor, diagnostic și tratament, cu acordul pacientului.

Art. 11. - Pacientul are dreptul de a cere si de a obtine o alta opinie medicala.

Art. 12. - Pacientul sau persoana desemnata in mod expres de acesta, conform prevederilor art. 9 si 10, are dreptul sa primeasca, la externare, un rezumat scris al investigatiilor, diagnosticului, tratamentului, ingrijirilor acordate pe perioada spitalizarii si, la cerere, o copie a inregistrarilor investigatiilor de inalta performanta, o singura data.

6. Prezentați 2 aspecte referitoare la consimțământul pacientului privind intervenția medicală, conform prevederilor Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Răspuns: Art.13-20 Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala asumandu-si, in scris, raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 14. - Cand pacientul nu isi poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgenta, personalul medical are dreptul sa deduca acordul pacientului dintr-o exprimare anterioara a vointei acestuia.

Art. 15. - In cazul in care pacientul necesita o interventie medicala de urgenta, consimtamantul reprezentantului legal nu mai este necesar.

Art. 16. - In cazul in care se cere consimtamantul reprezentantului legal, pacientul trebuie sa fie implicat in procesul de luare a deciziei atat cat permite capacitatea lui de intelegere.

Art. 17. - (1) In cazul in care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este in interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa isi dea consimtamantul, decizia este declinata unei comisii de arbitraj de specialitate.

(2) Comisia de arbitraj este constituita din 3 medici pentru pacientii internati in spitale si din 2 medici pentru pacientii din ambulator.

Art. 18. - Consimtamantul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, in vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.

Art. 19. - Consimtamantul pacientului este obligatoriu in cazul participarii sale in invatamantul medical clinic si la cercetarea stiintifica. Nu pot fi folosite pentru cercetare stiintifica persoanele care nu sunt capabile sa isi exprime vointa, cu exceptia obtinerii consimtamantului de la reprezentantul legal si daca cercetarea este facuta si in interesul pacientului.

Art. 20. - Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat intr-o unitate medicala fara consimtamantul sau, cu exceptia cazurilor in care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului si evitarii suspectarii unei culpe medicale.

7. Prezentați 2 aspecte referitoare la dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată a pacientului, conform prevederilor Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Răspuns: Art.21-25 Art. 21. - Toate informatiile privind starea pacientului, rezultatele investigatiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidentiale chiar si dupa decesul acestuia.

Art. 22. - Informatiile cu caracter confidential pot fi furnizate numai in cazul in care pacientul isi da consimtamantul explicit sau daca legea o cere in mod expres.

Art. 23. - In cazul in care informatiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditati, implicati in tratamentul pacientului, acordarea consimtamantului nu mai este obligatorie.

Art. 24. – (1) Pacientul are acces la datele medicale personale.

"(2) Pacientul are dreptul de a desemna, printr-un acord consemnat in anexa la foaia de observatie clinica generala, o persoana care sa aiba acces deplin, atat in timpul vietii pacientului, cat si dupa decesul pacientului, la informatiile cu caracter confidential din foaia de observatie."

Alineatul (2) al articolului 24 completat de art.unic din Legea 347/2018

"(3) In situatia in care pacientul s-a aflat in imposibilitatea de a-si exprima consimtamantul cu privire la informatiile prevazute la art. 21 si a intervenit decesul acestuia, prin exceptie de la prevederile art. 22, aceste informatii pot fi accesate pe baza certificatului de calitate de mostenitor."

Modificat de art.unic pct.2 din Legea 328/2023

Art. 25. - (1) Orice amestec in viata privata, familiala a pacientului este interzis, cu exceptia cazurilor in care aceasta imixtiune influenteaza pozitiv diagnosticul, tratamentul ori ingrijirile acordate si numai cu consimtamantul pacientului.

(2) Sunt considerate exceptii cazurile in care pacientul reprezinta pericol pentru sine sau pentru sanatatea publica.

8. Prezentati 2 aspecte referitoare la drepturile pacientului în domeniul reproducerii, conform prevederilor Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Răspuns: Art.26-28 Art. 26. - Dreptul femeii la viata prevaleaza in cazul in care sarcina reprezinta un factor de risc major si imediat pentru viata mamei.

Art. 27. - Pacientul are dreptul la informatii, educatie si servicii necesare dezvoltarii unei vieti sexuale normale si sanataii reproducerii, fara nici o discriminare.

Art. 28. - (1) Dreptul femeii de a hotari daca sa aiba sau nu copii este garantat, cu exceptia cazului prevazut la art. 26.

(2) Pacientul, prin serviciile de sanatate, are dreptul sa aleaga cele mai sigure metode privind sanatatea reproducerii.

(3) Orice pacient are dreptul la metode de planificare familiala eficiente si lipsite de riscuri.

9. Prezentati 2 aspecte referitoare la drepturile pacientului la tratament și îngrijiri medicale, conform prevederilor Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Răspuns: Art.29-36 Art. 29. - (1) In cazul in care furnizorii sunt obligati sa recurga la selectarea pacientilor pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile in numar limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.

(2) Criteriile medicale privind selectarea pacientilor pentru anumite tipuri de tratament se elaboreaza de catre Ministerul Sanataii si Familiei in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi si se aduc la cunostinta publicului.

Art. 30. - (1) Interventiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai daca exista conditiile de dotare necesare si personal acreditat.

(2) Se excepteaza de la prevederile alin. (1) cazurile de urgenta aparute in situatii extreme.

Art. 31. - Pacientul are dreptul la ingrijiri terminale pentru a putea muri in demnitate.

Art. 32. - Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material si de sfaturi pe tot parcursul ingrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, in masura posibilitatilor, mediul de ingrijire si tratament va fi creat cat mai aproape de cel familial.

Art. 33. - Pacientul internat are dreptul si la servicii medicale acordate de catre un medic acreditat din afara spitalului.

Art. 34. - (1) Personalul medical sau nemedical din unitatile sanitare nu are dreptul sa supuna pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta sa il recompenseze altfel decat prevad reglementarile de plata legale din cadrul unitatii respective.

(2) Pacientul poate oferi angajatilor sau unitatii unde a fost ingrijit plati suplimentare sau donatii, cu respectarea legii.

Art. 35. - (1) Pacientul are dreptul la ingrijiri medicale continue pana la ameliorarea starii sale de sanatate sau pana la vindecare.

(2) Continuitatea ingrijirilor se asigura prin colaborarea si parteneriatul dintre diferitele unitati medicale publice si nepublice, spitalicesti si ambulatorii, de specialitate sau de medicina generala, oferite de medici, cadre medii sau de alt personal calificat. Dupa externare pacientii au dreptul la serviciile comunitare disponibile.

Art. 36. - Pacientul are dreptul sa beneficieze de asistenta medicala de urgenta, de asistenta stomatologica de urgenta si de servicii farmaceutice, in program continuu.

"Art. 36<sup>1</sup>. - Niciunui pacient nu i se va refuza dreptul la ingrijiri medicale din cauza neinregistrarii nasterii sale in actele de stare civila."